De Vrijheid Oisterwijk

Kerkeind 82

Kerkstraat 42 - 44
Hoogstraat 39 - 43

Hier wordt gesproken over een uitgestrekt erf aan de noordzijde van de Kerkstraat dat in de 18e eeuw heeft gediend als overtuin voor de eigenaren van het fraaie huis dat Jacob Beyharts in het begin van de 17e eeuw op een aantal oude erven aan de zuidzijde van de Kerkstraat heeft gezet. In de 18e eeuw, met name in 1736, heeft de eerste huisnummering plaatsgevonden. Een onbebouwd erf als een overtuin heeft toen vanzelfsprekend geen huisnummer gekregen. Derhalve is ook het meest westelijke deel van de overtuin, niet met een huis verbonden zijnde, ongenummerd gebleven. Met een bespreking daarvan wordt hierna, zoals gebruikelijk, aan. De overtuin heeft ook nog een viertal meer oostelijk daarvan gelegen oude erven beslagen.

Kerkeind 82

Kerkstraat 42 - 44
Hoogstraat 39 - 43

Hier wordt gesproken over een uitgestrekt erf aan de noordzijde van de Kerkstraat dat in de 18e eeuw heeft gediend als overtuin voor de eigenaren van het fraaie huis dat Jacob Beyharts in het begin van de 17e eeuw op een aantal oude erven aan de zuidzijde van de Kerkstraat heeft gezet. In de 18e eeuw, met name in 1736, heeft de eerste huisnummering plaatsgevonden. Een onbebouwd erf als een overtuin heeft toen vanzelfsprekend geen huisnummer gekregen. Derhalve is ook het meest westelijke deel van de overtuin, niet met een huis verbonden zijnde, ongenummerd gebleven. Met een bespreking daarvan wordt hierna, zoals gebruikelijk, aan. De overtuin heeft ook nog een viertal meer oostelijk daarvan gelegen oude erven beslagen.

I-A

Jan geheten Nellen, zoon van Dirk Nellen is in 1430 'woonechtich' in een huis in de Kerkstraat dat aan een zijde - hierna zal blijken dat het aan de oostzijde is - begrensd wordt door het erf van Willem Coremans. 'In crastino sancti Servacij' in 1430 heeft Jan een erfcijns van drie pond uit zijn woonhuis verkocht aan Henrik van Ethen, zoon van Gielis van Ethen[1].

Kathelyn, de weduwe van Jan, heeft haar recht van tocht in het huis waarin haar man bestierf, afgestaan aan haar kinderen Michiel en Peter en aan Gerit Willem Zegherssoen, de man van haar dochter Heilwich[2]. Haar zoon Peter en haar schoonzoon hebben hun deel in het ouderlijk huis vervolgens op 7 april 1449, ´s maandags na Palmzondag, overgedragen aan Michiel, die belooft zijn moeder levenslang een kamer te

1 Otw,R.147,26v; zie ook R.150,20v;
2 zie voor de familie Nellen onder Kerkeind nummer 94;

geven en een plaats voor een stoel *'bij den vuer'* en een deel van de hof en het ooft. Kathelyn blijft echter zelfstandig, want de kost krijgt zij niet[3].
De lasten op het huis bestaan dan uit een erfcijns van anderhalf pond, verschuldigd aan de Tafel van den Heiligen Geest, de reeds genoemde rente aan Henrik van Ethen en *'den chyns der capittelen van Beke*'. Henrik moet worden betaald *'op Kersavont*'.
Op 9 mei 1454 heeft Michiel zijn huis verkocht aan de kremer Jan Henriks van den Doren[4]. Deze heeft hem een erfpacht van vier lopen rogge beloofd, welke rente Michiel in het voorjaar van 1457 heeft overgedaan aan Gerit van den Heesacker Henrikszoon. Rond 1462 blijkt echter een oudere rente niet meer te worden opgebracht: Jan Henriks van den Dijck wordt als man van Heilwich, de weduwe van Henrik van Ethen, genoopt het huis in de Vrijheid op te winnen. Bevreesd dat het goed onvoldoende waard is om er nog de oudere cijns van anderhalf pond voor op te brengen, hebben de heiliggeestmeesters er het hoogste bod op uitgebracht. Met verlof van het *'hof van Ludick*' hebben Aart Appel zoon van Jacob van Ele Aart Houtappel soene, en Embrecht zoon van Henrik Embrechts van Riele, het huis vervolgens tesamen met de cijns, dus in feite vrij van lasten, op 17 april 1462 verkocht aan Dirk van der Elst, zoon van Jan van der Elst[5]. Zij doen dit in hun hoedanigheid van momboors en provisoren van de Tafel van den Heiligen Geest.
Het huis is dan gelegen in de Kerkstraat, tussen het hierna te bespreken erf van Claaus, natuurlijke zoon van Henrik van den Dijck en dat van Peter Hollen, hetwelk eertijds van Jan Hollen is geweest. Het erf bij het huis is met beide einden houdende aan de gemene straat[6].
In 1463 wordt het huis nog vermeld als bezit van Dirk Jans van der Elst[7], doch in 1471 reeds als dat van de kinderen van Jan Ansem Molders[8]. Jans weduwe Elisabeth heeft op 17 januari 1479 haar tocht in het huis in *'die Kerckstrate*' dat haar man verwierf van Dirk Jans van der Elst, afgestaan aan haar kinderen Gerit, Jacob, Marie en Beatrys, aan Gijsbrecht Jan Scoemaker als man van Elisabeth en Jan, zoon van wijlen Peter Beren als man van Juut, haar dochters, ook ten behoeve van haar andere kinderen. Die verkopen het huis daarop terstond aan hun vroegere oosterbuur Claaus, de natuurlijke zoon van Henrik van den Dijck. Hun oom, heer Adriaan Ansem Molders, is het daarmee eens, maar voor de vorm vernadert hij de koop en draagt hij het huis vervolgens aan Claaus over: *'redemit et reportavit*'[9]. Claaus sterft zeer kort daarop. Reeds op 13 juli van datzelfde jaar heeft Kathelijn, dochter van Willem van Brakel[10], zijn weduwe afstand gedaan van haar recht van tocht in dit huis, zodat haar kinderen, zes dochters van welke er nog slechts één ongetrouwd is, het kunnen verkopen. Korstiaans zoon Reineer Bits wil er slechts 10 peter van 18 stuiver voor geven, welke dan ook nog eerst op de volgende Paasdag zullen worden voldaan[11]. Het is er Korstiaan kennelijk slechts om te doen geweest profijt te trekken van een buitenkansje en te handelen zonder er geld in te steken. Reeds op 21 maart 1480 heeft hij het huis overgedragen aan Henrik, zoon van wijlen Henrik van den Hout[12]. Henrik is nog in leven in 1494 en heet dan bezitter van het huis te zijn tesamen met zijn zoon Claas[13]. Na de dood van Henrik wordt het huis inderdaad aan Claas overgelaten door zijn broeders heer Henrik, Gerit en Adriaan en door Lenaart Boeyens als man van Peter, en Elisabeth , zijn zusters. Dit vindt plaats rond het midden van juli in 1498. Claas belooft de kinderen van Henrik van den Hout *'van elken bedde in drie thoren vercregen die somme van 43 gulden*'[14]. Claas zal een kind uit het eerste huwelijk van Henrik zijn geweest, zodat het erfrecht op het huis na de dood van zijn moeder op hem is gedevolueerd.

3 Otw,R.154,40;
4 sH,R.1224,69v;
5 Otw,R.165,16r;
6 Otw,R.169,11v;
7 Otw,R.170,5;
8 Otw,R.177,16v;
9 Otw,R.185,4;
10 Haar vader wordt ook Jacob genoemd: Otw,R.200,20r-2 1495;
11 Otw,R.195,14;
12 Otw,R.186,7r;
13 sH,R.1263,384; hij heet daar een zoon van Peter te zijn: Henrik Peters van Hout;
14 Otw,R.203,18; op 11 maart van dat jaar heet Henrik zelf nog eigenaar te wezen: Otw,R.203,7;

Als last drukt er op het huis een cijns die moet worden opgebracht aan het klooster van Korssendonk. Claas van den Hout wordt in 1514 nog als eigenaar van het huis vermeld[15]. Mogelijk heeft hij een huis gebouwd aan de zijde van de Hoogstraat. In 1524 blijkt dat zowel het huis aan de Kerkstraat als dat aan de Hoogstraat, tesamen met een huis in de Kerkstraat dat Ariaan Henriks van Hout toebehoort, verbonden te zijn geweest voor een cijns van 12 rijnsgulden en zeven stuiver, welke door Ariaan en zijn zwager Jan Jacobs van Turnout als man van Elisabeth (de zuster van Ariaan) is beloofd aan Gerit, zoon van wijlen Gerit van den Hoedonck[16] uit Moll. Gerit wordt niet behoorlijk betaald, zodat hij op 25 augustus aan zijn onderpanden is gericht. De oorzaak daarvan is dat de huizen *'bij crancken avonturen van den brande*' zijn afgebrand, zodat het niet meer de moeite waard is er de lasten voor op te brengen. De vorster Jan Goyaarts die Becker heeft de onderpanden geveild en in bezit gesteld van Jan die Beer Peterszoon als gemachtigde van de opwinner. Bij de executoriale verkoop schijnt het hoogste bod op twee hofsteden tussen het erf van de erfgenamen van Embrecht Goossens, vroeger van Gerit van Nerven, en dat van Wouter Coeck de jonge westwaarts, strekkende van de Kerkstraat tot de Hoogstraat, te zijn uitgebracht door Jan Willem Embrecht Goessens[17]. Zijn weduwe wordt in 1532 vermeld als Margriet, weduwe van Jan die Poirter[18]. Kort daarop zijn de hofsteden in het openbaar verkocht en verworven door Jan, zoon van wijlen Andries van Ghilse[19]. Die draagt ze op 31 maart 1533 over aan Peter, zoon van wijlen Embrecht Janssoen[20]. Die maakt rond midden december van dat jaar met zijn westerbuurman een afspraak om samen een borieweg te onderhouden[21]. Vervolgens splitst hij de hofsteden. Dat aan de Kerkstraat vervreemdt hij op 23 december aan Henrik Henriks van Boxtel en dat aan de Hoogstraat aan Embrecht Jan Swekers[22]. Op beide erven is dan weer een huis gebouwd.

Henrik heeft zijn huis in de Kerkstraat op 4 maart 1543 opgedragen aan Jan, zoon van wijlen Jan Heyen[23]. Die bouwt er nog een klein huiske bij. Dit goed hebben de momboors van de kinderen van Jan Heyen bij Luitken, dochter van Lambert Gijsberts, te weten Embrecht Claas Colen en Jacob Antonis Slozen op 21 maart 1559

15 Otw,R.218,13v;
16 Otw,R.228,40v;
17 Otw,R.231,22;
18 Otw,R.237,57;
19 Otw,R.237,114;
20 Otw,R.237,114;
21 Otw,R.237,144;
22 Otw,R.237,154v;
23 Otw,R.247,4;

verkocht aan Peter Jans van Alfen[24]. Reeds op 1 april 1561 heeft die huis en hof en het klein huiske daarachter verkocht aan zijn achterbuurman Embrecht Jans die Weecker[25]. Embrecht blijft het goed zoals het ligt tussen de Kerkstraat en de Hoogstraat zijn leven lang houden. Zijn weduwe, Cathelijn, dochter van Gerit van Hout is echter bij testament gemachtigd geworden het huis op de Hoogstraat van de hand te doen. Tesamen met het recht van borieweg draagt zij dat op 16 mei 1562 over aan Adriaan Gerit Goossens[26].
Wanneer het huis aan de Kerkstraat ten tijde van de Opstand wordt verwoest, verkopen Embert Weeckers en zijn zuster, de kinderen van Embrecht Jans de Weecker, de hofstad aan Jacob Beyharts. Jacob krijgt er nochtans een proces over met de schoutet jonker Jacques de Wale, die de erfgenamen en kinderen van Willem Aarts van den Wiel in vrijwaring oproept[27]. Het begint voor de schepenen van Oisterwijk, maar komt later door beroep of hofvaart voor schepenen van Den Bosch waar in het voordeel van Jacob wordt beslist. Jonker Jacques beleeft deze nederlaag niet meer. Door de lange duur zijn de kosten van het proces geweldig hoog geworden, temeer omdat de verliezers naast de kosten ook nog de gederfde *'baten ende prouffijten*' moeten vergoeden. Dit komt neer op 820 gulden. Op 9 oktober 1608 bereiken beide partijen echter een akkoord. De de Wales zullen slechts 435 gulden betalen en Jacob Beyharts zal daarvan het nodige gebruiken om te *'becostigen een vaetken wijns van tien karolusgulden met een banquet oft maeltijt*' om de beëindiging van het proces te vieren[28].
De Beyharts zijn er ook nog in geslaagd de hofstad aan de Hoogstraat in handen te krijgen.
Op 1 maart 1625 gaat joffrouw Anna van Lierre, Jacob Beyharts vierde echtgenote, als weduwe af van de tocht in een afgebrande hofstad die zich uitstrekt tussen beide straten. Nadien hebben haar kinderen Adriaan, Magdalena en Catharina hun recht op drie-vijfde deel daarin overgedragen aan hun oudste broeder Roelof, die dan alreeds twee-vijfde deel bezit[29].
Nadat Roelof door een manslag van de schoutet om het leven is gekomen, heeft joffrouw Lucretia van Revieren als zijn weduwe ondermeer de hof en hofstad tegenover haar huizinge overgedragen aan haar schoonzoon jonker Jacques de Saint Amand, die in Den Bosch Jacobus van Sint Amant wordt genoemd[30]. Hij is getrouwd met joffrouw Anna Siardina Beyherts. Tussen Lucretia en haar schoonzoon zijn veel moeilijkheden gerezen die met behulp van de befaamde Bossche rechtsgeleerde Gerard van Zoemeren, zoveel mogelijk tot een oplossing zijn gebracht. Een gevolg van bereikte akkoorden lijkt te zijn dat door Lucretia en haar kinderen op 4 oktober 1643 de hofstad en hof van 23 roeden wordt overgedragen aan jonker François Beyherts, de drossaard van Boxtel[31]. Het goed blijft vervolgens in de familie tot het overlijden van Ambrosius Beyharts. Van deze wordt geërfd door de erfgenamen van Matthijs of Matthias van Cannaert[32]. Zij hebben de grond in de Kerkstraat, beschreven als een teulland van 30 roeden, op 17 juli 1729 verkocht aan Jacobus Corthout[33].
Jacobus Corthout is tweemaal gehuwd. Twee zoons uit zijn eerste huwelijk, te weten Jan en Reinier, hebben nakomelingen. De kinderen van Jan, genaamd Francis en Jan, welke Jan ook optreedt voor zijn kinderen van zijn zuster Maria uit haar huwelijk met Cornelis de Lepper uit Oirschot, alsmede de dochter van Renier Corthout, geheten Margo, welke getrouwd is met Hendrik Brenders, hebben op 17 april 1749 behalve hun rechten op een huis aan het Lindeind , een wei in Haken en Ogen en een akker te Karkoven, ook hun rechten

24 Otw,R.263,24v;
25 Otw,R.265,14v;
26 Otw,R.266,28v 1562;
27 sH,R.486;
28 Otw,R.302,98;
29 Otw,R.319,10v;
30 sH,R.1560,234v; 31 oktober 1641;
31 Otw,R.337,77v;
32 Otw,R.470,197;
33 Otw,R.470,197;

op twee-zevende in de hier besproken hof van 30 roeden overgedragen aan de kinderen uit het tweede huwelijk van Jacobus Corthout, welke de overige rechten in die goederen bezitten[34].
Deze nakinderen, Gerardus, Francis, Arnoud en Margo[35] verkopen de hof terstond mondeling aan Henrik Brenders, die optreedt voor Jennemie en Adriaan, kinderen van Jan van Rijsewijk[36]. Deze kinderen sterven zonder nakomelingen[37]. De hof is vervolgens in handen gekomen van Cornelia Woestenburg, welke aan de overzijde van de Kerkstraat haar woning heeft[38]. Na de dood van hun moei Cornelia dragen Gerardus Woestenburg en Johannes Jansen, in huwelijk hebbende Johanna Woestenburg op 27 27 november 1773 deze hof tegelijk met het woonhuis van hun tante over aan *'de heer'* Jan Roeland van Hasselt[39]. De hof heeft ten tijde van Cornelia Woestenburg een oppervlakte van 25 roeden. Ten tijde van Jan Roeland van Hasselt vormt het een westelijk gelegen onderdeel van een grote overtuin.

I-B

In 1524 blijkt dat er door de eigenaar van het hiervoor besproken huis in de Kerkstraat is gebouwd op de Hoogstraat. Dit heeft niet zo heel lang tevoren, met name eerst na 1498, plaatsgevonden. Tot eind 1533 blijven de opstallen aan de Kerkstraat en de Hoogstraat nog in één hand.

Op 23 december van dat jaar verwerft Engbrecht Jan Swekers het huis op de Hoogstraat.
Engbrecht schijnt de kleinzoon te zijn van een nachtwaker die twee zonen heeft gehad: Embrecht en Jan. De zoon Engbrecht lijkt een zoon Jan en een zoon Embrecht te hebben gehad. In 1549 wordt immers Jan Embrechts de Weecker genoemd als man van Henriksken, dochter van Wouter Henrik Smeekens bij

34 Otw,R.420,56; zie ook R.456,105 1749;
35 *Anderhalve eeuw in Oisterwijk*, 198;
36 Otw,R.420,58;
37 Otw,R.457,321 1757; R.460,100 1770;
38 Zie onder Kerkeind 8;
39 Otw,R.429,65.

Luitgaard, dochter van Lambrecht Noeysen[40] en in het begin van de 17e eeuw is sprake van een Embert Embert Emberts de Weker, die is getrouwd met Cornelia, dochter van Geraard van Gestel[41].
De hier als huiseigenaar genoemde Embrecht Jan Swekers lijkt, te oordelen naar de tijd waarin hij voorkomt, te behoren tot de tak van Jan Engbrecht Swekers. Naast hem komt ook nog een Matheeus, zoon van Jan de Weker, voor. Die is getrouwd met Aryken, dochter van Cornelis Sterts bij Cornelia dochter van Joost de Beer[42]. Of de man van Barbara, dochter van Wouter Peynenborch bij Geertruid, dochter van Andries de Kuiper (welke Geertruid is hertrouwd met Roelof Laureis Smeets)[43] tot de ene dan wel tot de andere tak behoort, is niet uit te maken. Hij wordt zowel Jan als Embert genoemd.
Engbrecht Jan Swekers die als eigenaar van het hier besproken huis is genoemd, leeft in 1562 niet meer. Op 16 mei van dat jaar heeft Cathelijn, dochter van Gerit van Hout, handelend uit kracht van testament, het huis *'opte Hoogstraete'*, gelegen tussen het erf van Goyaart Mattheeus de Bungher en dat van Frans de Beer, en strekkend tot het erf van Cathelijn aan de Kerkstraat, tesamen met het recht van gebruik van een boriweg, overgedragen aan Adriaan Gerit Goossens[44]. Door brand of oorlogsgeweld wordt het erf een ledige hofstad. Op 30 mei 1596 hebben Adriaans kinderen die overgedragen aan Jacob, de zoon van Franchois Beyhardts, nadat Adriaans weduwe Catharina is afgegaan van de tocht. In het zuiden wordt de hofstad dan nog begrensd door het erf van Embrecht Embrechts de Weker[45].

II-A

Het hiervoor besproken huis van Jan Nellen wordt in 1433 aan weerszijden begrensd door een erf van Willem Aart Coremans[46]. Willems dochter Kathelijn is getrouwd met Jan Roekeloos, de natuurlijke zoon van Jan

40 Otw,R.253,59v 1549;
41 Otw,R.306,41;
42 Otw,R.268,22 1564: Agatha, de weduwe van Joost de Beer, begeert dat Cornelis, de dochter van Matheeus Jans de Weker en Ariken, dochter van Cornelis Aerts en Cornelia, de dochter van Joost de Beer en Agatha, bij de deling van haar erfenis de plaats zal vervullen van haar moeder;
43 Otw,R.266,10v en R.267,14;
44 Otw,R.266,28v;
45 sH,R.1434,289v.
46 Otw,R.147,26v; R.149,38 en R.150,20v;

Roekeloos[47]. Een andere dochter is vermoedelijk gehuwd geweest met Peter Vervyns, een man die in 1422 al niet meer in leven is[48]. Peters zoon wordt immers Aart geheten Coremans genoemd. Delie Coreman zal Aarts moeder zijn. Willem Aart Coremans heeft ook nog een zoon Aart.

Willem Aart Coremans verkoopt aan zijn zoon Aart op 3 maart 1436 de westwaartse helft van een huis en hof in de Kerkstraat. De oostwaartse helft daarvan is in handen van Aart Peter Vervyns. Dat het hier om een helft gaat, blijkt uit de last van het onderhoud van een halve roede van de Oisterwijkse dijk. De overige lasten die Aart Willem Coremans moet gaan opbrengen zijn een erfpacht van drie lopen rogge, welke Willem Aart Coremans heeft beloofd aan Gijsbrecht Korstiaens en een cijns van anderhalve oude grote, verschuldigd aan Henrik de paap[49]. Aart schijnt de lasten nog te hebben verzwaard door aan de natuurlijke kinderen van Henrik van den Dijck bij Hille, dochter van Wijt Thijszoon van Hukelem een erfpacht van vier lopen rogge te beloven.
Wanneer de erfpacht van drie lopen vervolgens niet wordt voldaan, gaat Gysbrecht Korstiaan Gysbrechts sone over tot de opwinning van het huis *'daer Dely geheten Coremans ende Aert hoir soen in wonechtich syn*' en zijn de natuurlijke kinderen van Henrik van den Dijck genoopt iets te ondernemen om hun rechten niet verloren te laten gaan.
Voor de hun toekomende erfpacht van vier lopen rogge en voor de achterstallige drie lopen en *'den onraet*' van de opwinning heeft Claus, de natuurlijke zoon van Henrik van den Dijck bij Heyle geheten Alen, het huis op de dag na Sint Peter- en Pauwelsdag in 1445 gekocht[50].
Claas betrekt de woning van Aart Coremans en is daarin nog woonachtig in 1462. Op 7 augustus 1462 heeft hij zijn woonhuis tussen het erf van Dirk, de zoon van Jan van der Elst, en de woning *'daer Aert Delyen sijn tocht in besit*' opgedragen aan Jan geheten van Gheldrop, zoon van wijlen Zeger van Gheldrop en Margriet *'zijn wijf*', de dochter van Laureins van der Heyden[51]. De erfpacht van vier lopen rogge blijft dan op het pand drukken. Kathelijn, zuster van de verkoper, doet op 26 augustus 1464 afstand van haar recht daarop[52].
Als weduwnaar van Margriet heeft Jan Zegers van Gheldrop op 8 mei 1476 de tocht in zijn huis afgestaan aan hun beider zonen Willem en Aart, die het ouderlijk huis vervolgens hebben verkocht aan Mercelis, zoon van Wijtman Marcelis Wijten, die belooft er de volgende Lichtmis 18 peter van 18 stuiver en 26 lopen rogge voor te betalen[53]. Deze belofte wordt niet nagekomen, zodat Willem Zegers van Gheldrop het huis opwint en Jacob van der Elst de daarvoor nodige formaliteiten laat vervullen. Op 13 januari blijkt Gerit Peters van den Wiel het hoogste bod op het huis te hebben uitgebracht[54].
Op 8 maart doet hij het huis alweer van de hand. Hij heeft het overgedragen aan Jan, zoon van Willem Wijten. Gerit heeft in die tijd erg veel geld nodig. Een erfpacht van 29 lopen rogge uit het goed van heer Godevaart van Hulsel, welke zijn grootvader Aart van den Wiel kocht van Jan Jans Witen als man van Elisabeth dochter van Henrik Embrechts van Riel, en een huis in de Kerkstraat dat hij van zijn grootvader heeft geërfd heeft hij op 10 april van dat jaar verkocht aan Adriaan, zoon van wijlen Gijsbrecht Heyen.
Jan, de natuurlijke zoon van Willem Gerit Wyten[55] lijkt slechts als vertrouwensman van Mercelis Wijtman Ceelen te zijn opgetreden. Voor hem wordt een oplossing gezocht met behulp van het gilde van de wolwevers. In 1484 verwerft dat uit het huis een erfpacht van 12 lopen rogge. De bezwaring geschiedt te 's-Hertogenbosch en de secretaris aldaar geeft de schepenbrief aan Jan Willem Goyaarts Back en aan Willem

47 Otw,R.149,38; sH,R.1209,71v;
48 Otw,R.144,110;
49 Otw,R.150,20v;
50 Otw,R.155,20v;
51 Otw,R.169,17;
52 Otw,R.170,12;
53 Otw,R.182,48;
54 Otw,R.186,10;
55 sH,R.1249,226v;

Heymans, die vermoedelijk dekens van het gilde van Sint Severus zijn[56]. Op 1 juni 1487 heeft Mercelis Wijtman Ceel Wijten aan Henrik Willem Emmen ten behoeve van het gilde nog een erfpacht van vier lopen rogge beloofd[57]. Hierna weet Mercelis het huis weer van Jan Wyten te krijgen[58]. Op 2 maart 1491 heeft hij het verkocht en overgedragen aan Jan die Cuper, een zoon van Gielis van Heyst[59]. Het huwelijk van Jan Gielis met Iken, dochter van Henrik van Zon, is kinderloos gebleven, zodat bij de dood van Iken haar broeders Jan en Henrik recht op de helft van het huis verwerven. Op 9 november 1513 dragen zij hun rechten daarin ten behoeve van Jan, de natuurlijke zoon van Willem Wyten, over aan de secretaris van Oisterwijk, meester Jan Lombaerts[60]. Jan die Cuper gaat te Oisterwijk in het Manhuis en is daar gestorven. Zijn rechten op het huis vervallen daarom aan deze instelling. Rond mei 1514 hebben Henrik Willem Emmen als meester van de Tafel van den Heiligen Geest en Wouter Jan Maas van Esch als meester van het Armen Manhuys de helft die het Manhuis toegevallen is ook aan Jan Wyten overgedragen[61].
Eindelijk lijkt het dan zover te zijn dat Jan Willem Wyten de vrije hand in het huis heeft. Op 19 oktober 1515 vervreemdt hij het aan Gerit zoon van wijlen Bartholomeeus Ariaans van Nerven[62]. Ook nu blijkt weer dat het huis te zwaar is belast geweest. De genoemde erfpacht van 12 lopen, welke Marcelis Wijtman Ceelen en zijn huisvrouw Elisabeth dochter van Bertholomeeus Wouters op 20 mei 1478 hebben beloofd aan Jan Wyten en welke later aan de dekens *'van den Wollen Ambacht van Sinte Severys*' is gekomen wordt niet meer opgebracht, zodat Embrecht Embrechts aan het onderpand is gericht. De oorzaak van de wanbetaling is gelegen in brand waardoor het huis is verwoest en de ledige hofstad het dragen van alle lasten niet meer waard is gebleven. Embrecht krijgt het goed op 14 februari 1520 in bezit, maar weet er in de executoriale verkoop op 24 april geen liefhebbers voor te vinden[63]. Embrecht Embrechts heeft het erf toen maar gehouden. Het was voor hem niet zo oninteressant, omdat het westwaarts was gelegen naast het ouderlijk huis van zijn vrouw Kathelijn, dochter van Claus van den Dijck.
In 1543, na de dood van Kathelijn, gaan de erfgenamen van Embrecht Embrechts over tot scheiding en deling. Hun zoon Goossen, doorgaans Goosen Embrecht Goossens genoemd, krijgt dan het hier besproken erf waarop inmiddels weer is gebouwd[64]. In 1569 is Goossen niet meer in leven. Zijn weduwe, Clara, dochter van Gielis Lucas van den Schoot, bezit in dat jaar evenwel nog slechts een hofstad. In de tocht daarvan gaat zij ten behoeve van haar kinderen af op 4 augustus. Bij het erf hoort dan een recht van boriweg naar de Vloed *'neven Jacop de Coomen*'[65]. Clara's kinderen Gielis, meester Frans, Embert en Anna (welke later is getrouwd met Peter Wouter Rolofs Peynenborch), ook handelend voor hun zwager Gerit Goossens, die is getrouwd met hun zuster Elisabeth, hebben het erf terstond verkocht aan Gerit, zoon van wijlen Jan Scheyven[66], die wordt bijgestaan door zijn moeder Iken, een dochter van Gerit van Hout. Gerit Jan Antonis Scheyven heeft de hofstad onveranderd gelaten en deze reeds het jaar daarop, op 22 maart 1570[67] afgestaan aan Willem Aarts van den Wiel, die deze op 1 oktober 1578 ingevolge een ordonnantie van de Raad van Brabant heeft afgegeven aan jonker Jacob de Wale[68]. Het blijkt dan dat het erf in het noorden grenst aan de Hoogstraat. Dat wil zeggen dat mede wordt beschikt over het erf dat van Embrecht de Weker

56 sH,R.1253,225v; Otw,R.203,21;
57 Otw,R.193,16;
58 Otw,R.196,5v;
59 sH,R.1260,206;
60 Otw,R.217,33v;
61 Otw,R.218,20;
62 Otw,R.219,37v; Een tak van de Nellens draagt de naam Van den Avoort (of juist andersom!);
63 Otw,R.224,6v;
64 Otw,R.246,61;
65 Wellicht is met De Coomen bedoeld Jacob Willen Cornelissen van Haren. Zie onder Kerkeind 6 en 7, IIIA. Vergelijk ook III B. Otw,R.254,73v;
66 Otw,R.273,40v;
67 Otw,R.274,16v;
68 Otw,R.281,II,34v;

is gekomen aan Jacob Beyherts[69]. Een proces over de eigendom tussen jonker Jacob de Wale en Jacob Beyharts kan daardoor niet uitblijven. Hiervoor, onder I A, hebben we over dat geding al gesproken.
Op de laatste dag van april in 1610 hebben de erfgenamen van jonker Jacob de Wale hun hofstad in de Kerkstraat afgestaan aan Gerit Aart Aart Gerits van den Wiel[70]. Deze Gerit bebouwt het erf weer. Hij moet er een roede van de bekende dijk voor onderhouden en een erfcijns van 12 stuiver voor opbrengen aan een altaar in Esch. Naderhand worden deze 12 stuiver betaald aan het kantoor van de Geestelijke Goederen te 's-Hertogenbosch[71]. Gerit heeft dit nieuwe huis op 21 november 1614 alweer verkocht aan Jan Vendicx de jongste, zoon van Cornelis Jan Vendicx[72].
Jan is getrouwd met Geriken, dochter van Corstiaan Lambert Brocken. Van Jan wordt het verkregen door Antonis Goyaart Jan Schoenmakers tegen een losrente van negen carolusgulden en 12½ stuiver. Deze cijns kan gelost worden met 160 gulden. Antonis verkoopt zijn huis op 6 maart 1621. Het erf daaromheen blijkt dan veel groter te zijn geworden. Het beslaat namelijk ook het achterliggende deel van dat van de erfgenamen van Embrecht Embrechts is geweest en bovendien de helft westwaarts in een ledige hofstad oostwaarts van het huis welke eveneens van Embrecht Embrechts en vervolgens van zijn kindskinderen Heyen is geweest.
De nieuwe verkrijger van dit alles is Cornelis Jan Jans van den Wiel[73]. Hij laat het goed na aan zijn kinderen bij Jenneken dochter van Willem Marten Jans van Beurden. Die dragen op 17 juni 1676 aan Peter Cornelis van den Wiel ingevolge een scheiding en deling over een woonhuis, verkenshuis, gronden en hof, achteraangelegen, tussen het erf van Antonis Gijsberts Peynenborch en dat van de weduwe van de heer François Beyharts[74].
Peter van de Wiel is, wanneer hij het ouderlijk huis verwerft, pas getrouwd met Jenneke, dochter van Jacob Emsen. Op 24 februari 1675 zijn ze ten overstaan van de pastoor in het huwelijk getreden. Uit hun huwelijk worden een groot aantal kinderen geboren[75], van wie er vijf erven. Op 4 september 1724 hebben Jacobus en Thomas Peters van den Wiel en Francis van den Boer als man van Geertrui, ook handelend voor Cornelia en Johanna, dochters van Peter van den Wiel, een stuk houtveld van twee lopense in de Oude Hei[76] verkocht aan heer Johannes Gerardus van Rotterdam, procureur te Oisterwijk, die handelt voor de heer Eggerik Verster, cornet ten dienste van de staat[77]. Een van de kinderen komt in geldelijke moeilijkheden. De stadhouder Johan Hartong, stadhouder namelijk van de hoogwelgeboren heer Antonie Zwier baron van Haersolte, heer van Bredenhorst, *'hooftschout*' der Vrijheid, heeft ingevolge een schepenvonnis van 25 juli 1724 ten laste van Jacobus Peters van de Wiel in het openbaar een-vijfde deel in het hier besproken huis in de Kerkstraat en een stukje land in Blokshekken verkocht aan Geertrui, de zuster van Jacobus, welke dan weduwe van Francis van den Boer is[78]. Geertrui huwde met Francis in 1723. Geertrui doet in 1742 aangifte van het recht van de collaterale successie in verband met het overlijden van haar zuster Cornelia, tot welker nalatenschap een-derde in het huis en het stukje land in de Schijf behoort. Derhalve zijn of Thomas of Johanna ook nog in het ouderlijk huis gerechtigd[79]. Thomas heeft nakomelingen. In 1736 heet Thomas de eigenaar van het huis[80]. Geertrui is te Oisterwijk begraven op 7 april 1762. Heel het ouderlijk huis behoort dan tot haar nalatenschap. Zij laat ook een huis aan de andere zijde van de straat na[81], waar ze woonachtig is

69 Zie Kerkeind 82 IA;
70 Otw,R.304,33 en 33v;
71 Otw,R.458,401 17620; R.434,158v 1792;
72 Otw,R.308,64v;
73 Otw,R.315,8v;
74 Otw,R.370,I,53;
75 *Anderhalve eeuw in Oisterwijk*,293; Onvermeld is daarin gebleven Johanna, geboren in 1677;
76 Later kadastrale nummer E. 182;
77 Otw,R.413,233 en 234v;
78 Otw,R.414,41;
79 Otw,R.453,155; Cornelia is begraven op 16 juli 1762;
80 GA 257;
81 Kerkeind 11;

geweest en twee-en-een-halve lopense weiland aan de stroom. Omdat zij geen kinderen nalaat vindt ook nu weer een aangifte voor de collaterale successie plaats en wel door Jan Peters van de Wiel, een schoonzoon van Thomas van de Wiel[82].
Aan wie van de erfgenamen het huis uiteindelijk toekomt weten we niet. Het ouderlijk huis van Geertrui is in 1766 in handen van Jan Huiberts van der Loo, getrouwd met Francisca, dochter van Thomas van de Wiel. Jan doet op 27 december van dat jaar ten behoeve van de heer Charles Victor Zehender afstand van een recht van weg *'stroomwaarts'*[83].
Jan Huiberts van der Loo is met Johanna Francisca van de Wiel getrouwd in 1764[84]. Uit hun huwelijk kennen we drie kinderen: Michiel, geboren in 1765 en overleden in 1833, Antonie, geboren in 1767 en overleden in 1815 en Hubertus, geboren in 1770. Michiel en Antonie hebben de huisplaats en hof van hun ouderlijk huis in de Kerkstraat op 9 augustus 1792 verkocht aan de eigenaar van de twee aangrenzende percelen, Jan Roeland van Hasselt[85].

II-B

Hiervoor is gesproken over het erf van Embrecht Embrechts dat in 1543 als gevolg van een scheiding en deling tussen Embrechts kinderen en kleinkinderen aan Goossen, Embrechts zoon, is gekomen. Hierna komt onder nummer 83 IB nog een erf ter sprake dat Goossen is toebedeeld.In het zuiden en in het oosten begrensd door deze erven van Goossen ligt het huis en erf dat heer Claas Emmen toevalt.

Heer Claas is altarist in de kerk van Oisterwijk, waar hij het altaar van Sint Jozef bedient[86]. Op 19 oktober 1543 reeds treden Jan en Goossen, zijn broeders, en meester Henrik Zwijsen, mede handelend voor zijn

82 Otw,R.458,401;
83 Otw,R.425,82;
84 *Anderhalve eeuw in Oisterwijk*,295;
85 Otw,R.434,158v.
86 G. Bannenberg, A. Franken en H. Hens,*De oude dekenaten*,II,403;

zwager heer Bits Heyen, op als zijn erfgenamen[87], ook al heeft heer Claas een natuurlijke zoon, eveneens Claas geheten, en voor zijn vormsel Embrecht genoemd[88].
In 1552 is door meester Henrik Zwijsen, getrouwd met Geertruid, de dochter van Pauwels Heyen en Aleid, de zuster van heer Claas, derhalve getrouwd met een oomzegster van heer Claas, over het huis op de Hoogstraat beschikt. Hij verkoopt het op 22 november 1552 aan Peter, de zoon van Peter Bey. Bijna een vol jaar later, op 20 november 1553, wordt de koop echter vernaderd door Frans Jans de Beer[89]. Frans is een kleinzoon van Peter de Beer, een schoonzoon van Claus van den Dijck, evenals Embrecht Embrechts[90].
Het erf dat Frans de Beer vernadert is in het westen begrensd door het erf van Embrecht Jans de Weker en in het zuiden en oosten door dat van Goossen, de zoon van Embrecht Embrechts, doorgaans Goossen Embrecht Goossens genoemd.
Dit oostwaarts aangelegen erf met een huis daarop, dat Goossen is aangekomen van zijn ouders, heeft Goossen overigens, onder voorbehoud van een erfweg naar de Kerkstraat, reeds op 18 augustus 1550 verkocht aan Jan, de zoon van Jan die Weecker[91]. Op dat tijdstip heet het aan Jan die Weecker verkochte erf te liggen tussen dat van Peter Bey Peterszoon en dat van Goossen zelf oostwaarts en zuidwaarts. Zuidwaarts ligt ook het erf van meester Henrik Zwijsen. Zo te oordelen moet Peter Bey het erf dat hij in 1552 koopt al eerder in handen hebben gekregen.
Naderhand moet Goossen Embrecht Goossens zowel het door Frans de Beer alsook het door Jan de Weker verworven erf weer in handen hebben gekregen.
Op 22 november 1612 heeft Goossen, zoon van wijlen Embrecht Goossens van der Borcht een ledige hofstad op de Hoogstraat, omtrent Blokshekken, tussen het erf van Joorden Jans de Greeff zuidwaarts en de Hoogstraat noordwaarts - derhalve met de lange zijde langs de Hoogstraat gelegen en met aan een einde - namelijk westwaarts aan het erf van Jacob Beyharts, dat van Embrecht de Weker is geweest, grenzend en met het oostelijk einde aan het erf van meester Adriaan van Baerl, verkocht aan de zuiderbuur, Joorden Jans de Greeff[92].
Het stuk dat naast het erf van Jacob Beyharts (hiervoor onder Kerkeind 82 IB besproken) is gelegen is door Joorden op 18 januari 1616, met het genoemde recht van weg, overgedragen aan Jan Vendix *'de jonxte'*, zoon van wijlen Cornelis Jan Vendicx *'douwste'*[93], die in 1614 het onder Kerkeind 82 IIA besproken huis heeft gekocht[94].

III

Hiervoor hebben we gezien dat Claus, natuurlijke zoon van Henrik van den Dijck en Hille dochter van Wijt Thijs van Hukelem in 1445 de helft van een opgewonnen huis koopt. Hier handelen we over de andere, oostelijke helft daarvan.

In 1455 heeft Aart, de zoon van Peter Vervyns, daarover de beschikking[95], vermoedelijk als zoon en erfgenaam van Delie, een dochter van Willem Aart Coremans[96]. Aart verkoopt zijn helft in het huis, dat hij in

87 Otw,R.247,46v;
88 Otw,R.269,3v;
89 Otw,R.256,127;
90 Zie onder Kerkeind 83 IIB;
91 Otw,R.254,73v;
92 Otw,R.306,2v;
93 Otw,R.310,2v;
94 Otw,R.308,64v.
95 Otw,R.163,14v;
96 sH,R.1223,327v;

zijn geheel schijnt bewoond te hebben[97] in genoemd jaar aan Gerit Willem Zeghers[98]. Henrik geheten Nellen, een zoon van Dirk Jan Nellen, ziet af van vernadering van de koop. De Nellens zijn kennelijk verwanten van Aart Peter Vervyns. Dat blijkt ook uit het testament dat Aart op 26 oktober 1472 heeft gemaakt. Hij bepaalt daarin dat de kinderen van Peter Nellen, Jan en Adelie (welke kennelijk naar de moeder van testateur is genoemd) een gelijk deel, namelijk een-vierde van zijn huis, moeten krijgen als de kinderen van Gerit Lycoeps. Deze Gerit Leycoeps menen we te mogen vereenzelvigen met genoemde Gerit Willem Zeghers. Aan Jenneken, de dochter van Gerit Leycoeps, vermaakt hij zijn *'bedde*' en aan Adelie een *'screine*'. Samen krijgen de kinderen van Peter Nellen de ander huisraad[99]. Deze uiterste wilsbeschikking heeft Aart Peter Vervijns kort voor zijn overlijden gemaakt, want daags voor Driekoningen 1473 hebben Peter en zijn zuster Jenneken, ook handelend voor hun zuster Kathelijn, gerechtigd voor een-vierde deel en Jan en Adelie, kinderen van wijlen Peter Nellen, ook gerechtigd voor een-vierde deel en derhalve samen gerechtigd voor de helft, het huis van hun oom Aart Peter Vervijns, overgedragen aan Claus, de natuurlijke zoon van Henrik van den Dijck, die aan weerszijden hun buur is. Claus belooft aan Peter ten behoeve van Kathelijn op de eerstvolgende feestdag van Sint Jacob 36 stuiver te betalen[100].
Op 15 september 1477 heeft Claus van den Dijck het huis tussen het erf van Mercelis Wijtman Ceelen en een hemzelf toebehorend erf voor 81 peter verkocht aan Adriaan, de zoon van Jan die Beer. Bij dat huis behoort aan beide zijden de osendrup en het erf ligt met beide einden aan de straat. Adriaan moet er de helft van een oude grote uit opbrengen aan de altaristen en een halve roede van de Oisterwijkse dijk onderhouden[101].
Op 13 april 1480 belooft Adriaan uit zijn huis een half mud rogge aan Michiel Jans Beeren, vermoedelijk zijn broeder. Voor de zekerheid wordt bepaald dat deze erfpacht ook gaat uit een erfpacht van twee mud die Adriaan in de Vrijheid Oirschot heffende is, welke erfpacht hem na de dood van Jan Dicbier *'sinen zweer*' is aangekomen[102]. Deze zekerheid is geen overbodige weelde, want op 16 april 1482 blijkt dat Adriaan zelfs de koopprijs van zijn huis niet heeft betaald. Jan van Andwerpen, de vorster, voert ten behoeve van de weduwe van Claus van den Dijck een opwinningsgeding en met haar '*onraad'* brengt de weduwe op het onderpand het hoogste bod uit[103]. Het erf is daarop deel gaan uitmaken van het oude erf van de Van den Dijcks dat hierna ter sprake komt.

97 Otw,R.155,20v;
98 Otw,R.163,14v;
99 Otw,R.178,21v;de naam Leycoep wijst naar Moergestel, waar Kathalyn, dochter van Jan Wouter Belaerts, schepen van Moergestel in 1396, is getrouwd geweest met Henrik Zegers Lycop;
100 Otw,R.178,30v;
101 Otw,R.183,21v;
102 Otw,R.186,8v;
103 Otw,R.188,17.

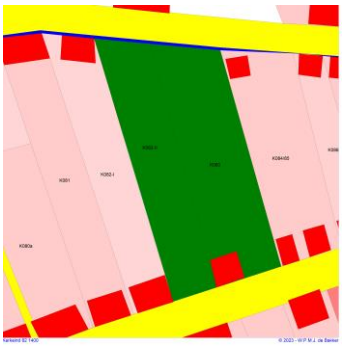

1400 reconstructie K82

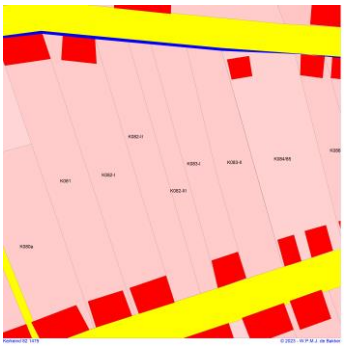

1475 reconstructie K82

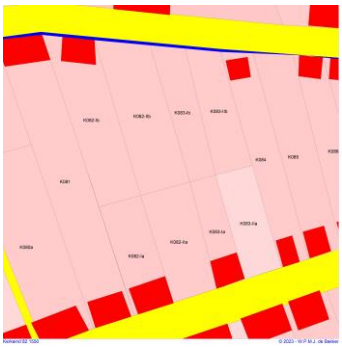

1550 reconstructie K82

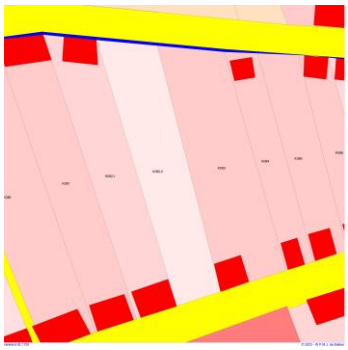

1700 reconstructie K82

1832 kadaster F.96

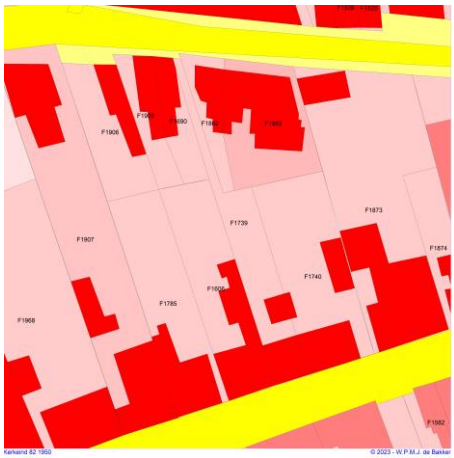

1950 kadaster F.1690, 1785, 1905-1907

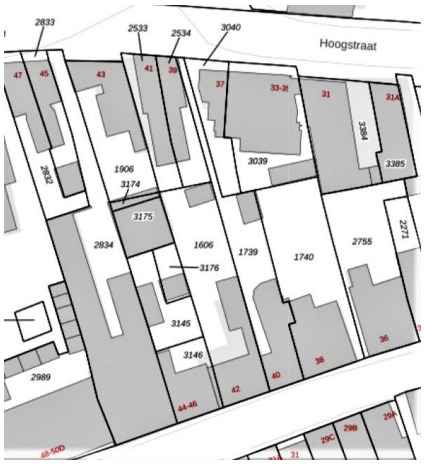

2023 kadaster F.1606, 1906, 2533-2534, 3145-3146, 3174-3175

Kerkeind 82	Oisterwijk,GA.87-98	oud 260-271
	eigenaars	*bewoners*
1736	Thomas van de Wiel	denselven en Adriaen van de Loon
1741		
1746		denselven en Engelbert van de Wiel
1751		deselve, Engelbert van de Eiel en de weduwe Adriaan van Hees
1756		deselve, Engelbert van de Wiel en Anna Maria Kempen
1761	Geertrui van den Boer	Thomas van de Wiel, Peter Seebrechts en Engelbert van de Wiel
1766	Jan Huibert van de Loo	deselve en Peter Augustus
1771		Adriaan Bevers, Peter de Groot en Pieter Huybregts
1776		denselven, Peter Lath, Peeter de Groot en Cornelis Brine
1781	de weduwe J.H. van de Loo	de weduwe Huyb. van den Loo, Peter Lat, Willem Poirters, de weduwe Peter Kroon
1786		de weduwe Huybert van den Loo en een jood zijnde een kleermaker
1791	kinderen Jan van de Loo	kinderen Huybert van de Loo (3.0), de jood Nathan Hartog, zijnde een kleermaker (2,0)

overzicht

KERKEIND 82

82-Ia

v1428		*huis*	Jan z. Dirk Nellen x Kathelyn Peter Vervijns
7-4-1449	O,R.154,40r-3	*huis*	Michiel z. Jan Dirk Nellen
9-5-1454	sH,R.1224,69v	*huis*	Jan Henriks van den Doren, cremer
			opwinning
			Jan Henrik van den Dijck x Heilwig (wede Henrik van Ethen
v1461			H.Geesttafel
17-4-1462	O,R.169,11v-3	*huis*	Dirk z. Jan van der Elst
			Jan Ansem Molders x Elisabeth
17-1-1479	O,R.185,4r	*huis*	Claaus n.z. Henrik van den Dijck x Kathelijn d. 'Willem' [=Jacob] van Brakel
13-7-1479	O,R.185,14r-1	*huis*	Korstiaan z. Reineer Bits
21-3-1480	O,R.186,7	*huis*	Henrik Peter van den Hout
9-7-1498	O,R.203,18r-01	*huis*	Claas z. Henrik van den Hout
v1524		*2 afgebrande hofsteden*	Adriaan Henrik van den Hout
23-8-1524	O,R.228,40v-2	*2 afgebrande hofsteden*	*opwinning wegens 12 gld 7 st* door Gerit Jan Gerit van Hoedonck
2-5-1527	O,R.231,22r-1	*2 hofsteden met huis op de Hjoogstraat*	Jan Willem Embrecht Goessens x Margriet (wede Jan die Porter)
7-5-1527	O,R.231,22r-1	*2 hofsteden met huis*	Jan Embrecht Jan Emmen (Vannys)
			opwinning wegens 11 gld
21-6-1531	O,R.236,45	*2 hofsteden 1 huis*	Jan Willem Goossens
			Jan Andries van Ghilse (van der Hilst
31-3-1533	O,R.237,108	*2 hofstaden 2 huizen*	Peter z. Embrecht Janssoen
16-12-1533	O,R.237,170	*2 huizen*	hieraf huis aan de Hoogstraat (K82-Ib)
23-12-1533	O,R.237,181v	*huis*	Henrik Henriks van Boxtel
5-3-1543	O,R.247,4	*huis*	Jan Jan Heyen x Luitken Lambert Gijsberts
11-3-1559	O,R.263,24v	*huis klein huisje*	Peter Jans van Alfen
1-4-1561	O,R.265,14v	*huis klein huisje*	Embrecht Jan de Weker x Cathelijn d. Gerit van Hout (geheel met K82-Ib)
			met K82-IIa
			op ordonantie van de Raad van Brabant
			Willem Aarts van den Wiel
1-10-1578	O,R.281,II,34v	*hof*	jr Jacob de Wale
			alleen K82-Ia
			Embrecht Embrecht de Weker
30-5-1596	sH,R.1434,290v	*blote hofstad*	Jacob Franchois Beyherts xxxx joffr. Anna van Liere
11-10-1608	O,R.302,98		
			met K82-Ib
1-3-1625	O,R.319,11	*afgebrande hofstad*	Roelof Jacob Beyharts x joffr. Lucretia van Revieren

31-10-1641	sH,R.1560,234v	*hofstad*	jr Jacques de Saint Amand x joffr. Anna Siardina Beyherts
14-10-1643	O,R.337,77v	*hofstad 23 R*	jr Francois Beyherts, drossaart van Boxtel
			Ambrosius Beyharts
			Matthijs van Cannaert x Magdalena Francoise van Cannart xx Maria Theresia van Mechelen de Berthout
16-7-1729	sH,R.1719,108v	*teulland 30 R*	Jacobus Corthout
17-4-1749	O,R.420,56v, 58	*hof 30 R*	Jennemie en Adriaan krn Jan van Rijsewijk
?-11-1770	O,R.460,100	*hof 25 R*	Cornelia Adriaan Woestenburg (+1772)
27-11-1773	O,R.429,65	*hof 1/2 L*	Jan Roeland van Hasselt x Helena Johanna Margareta van Bijstervelt
		tuin (1810)	*met K82-II en K83*
15-10-1811	N.5331a,14	*moeshof 1 L 37 R*	Dionisius, Hubert, Maria, Helena Maria van der Sanden te Tilburg
10-2-1819	Tlb,N.217,38	*moeshof 1 L 37 R*	Folkert Rypperda, burgemeester
31-5-1824	N.2633,17	*hof op zijn engels 28 R 80 E*	Frederik Willem Jacob Johan Baron van Heeckeren tot Nettelhorst x Anna Hermina Geertruida Jacoba van Lockhorst van Tol en Veenhuizen *(overtuin)* **F.96**
1847		*hof*	Anna Johanna Loef x Reinhard Adriaan Jacob van Heusden x Louis Pierre August de Jacobj
1877		*hof*	Hendrikus Hemelbach **F.950/951**
1878		*tuin*	Petrus van den Dungen, *na 1877* **F.988/989,** *na 1878* **F.996**
1893		*huis*	Laurens Zuidberg
1899		*huis*	Cornelis Vincken, koperslager, *na 1928* **F.1785/1786**
1928			*hieraf noordelijk deel* **F.1786** *zie K82-Ib*
1929		*huis*	Cornelis van Baast
1936		*huis*	Johannes Petrus Jacobus van Dummelen
			Huisnr. A144, na 1947 Kerkstraat 44

			82-Ib
			zie K82-Ia
			Peter Engbrecht Jans
23-12-1533	O,R.237,181v	*huis*	Engbrecht Jan Swekers x Cathelijn Gerit van Hout
16-5-1562	O,R.266,28v	*huis*	Adriaan Gerit Goossens x Catharina
30-5-1596	sH,R.1434,289v	*ledige hofstad*	Jacob Franchois Beyhardts
			zie K82-Ia
1928		*huis*	*afgesplitst van zuidelijk erf K82-Ia,* **F.1786**
1928			Catharina Berkelmans (1874-1957), naaister, *na 1932* **F.1843** (F.1844 *is verbreding Hoogstraat); na 1938* **F.1908**
			Huisnr. A182; na 1947 Hoogstraat 43

			82-II(a)
v1431			Willem Aart Coremans
3-3-1436	O,R.150,20v-4	*½ huis west*	Aart z. Willem Aart Coremans
			westwaartse helft in huis
			opwinning wegens 3 L rogge
			Gysbrecht Korstiaan Gysbrechtssone
16-5-1445 30-6-1445	sH,R.1220,225r O,R.155,14v-3	*huis*	Claus n.z. Henrik van den Dijck
7-8-1462	O,R.169,17r-2	*huis*	Jan z. Zeger van Gheldrop x Margriet d. Laureins van der Heyen
8-5-1476	O,R.182,18	*huis*	Mercelis z. Wijtman Mercelis Wijten
			opwinning wegens 18 peters
13-1-1480	O,R.185,22	*huis*	Willem Zegers van Geldrop
13-1-1480	O,R.185,22	*huis*	Gerit Peters van den Wiel
8-5-1480	O,R.186,10	*huis*	Jan n.z. Willem Gerit Wijten
v1487			Mercelis Wijtman Ceelen x Elisabeth d. Bertholomeeus Wouters
2-3-1491	O,R.196,5v	*huis*	Jan die Cuper z. Gielis van Heyst x Iken d. Henrik van Zon
		huis 1 L	
			opwinning wegens 12 L rogge en 4 L rogge door het Wollem Ambacht
28-8-1498	O,R.203,22r-1	*huis*	

v1504		*huis*	Jan Gielis van Heyst (de Cuyper) x Yken Henrik van Zon
19-11-1513 12-5-1514	O,R.217,33v-1 O,R.218,21r-1	*huis*	Jan n.z. Willem Wyten
19-10-1515	O,R.219,37v-2	*huis*	Gerit Berthout van Nerven
14-2-1520	O,R.224,6v-2	*afgebrande hofstad*	*opwinning wegens 12 L rogge* door Embrecht Embrechts
14-2-1520 24-4-1521	O,R.224,6v-2	*afgebande hofstad*	Embrecht Embrechts x Kathelijn d. Claus van den Dijck
9-2-1542	O,R.246,61	*huis*	Goossen Embrecht Goossens z. Embrecht Embrechts x Clara d. Gielis Lucas van den Schoot
4-8-1569	O,R.273,40v	*hofstad*	Gerit Jan Antonis Scheyven
22-3-1570	O,R.274,16v	*hofstad*	Wouter Arien van Esch *zie K82-Ia*
29-4-1610	O,R.304,33	*hofstad*	Gerard Aart Gerits van de Wiel
20-11-1613	O,R.307,89v	*huis*	Cornelis Jacob Goyaart de Bunger x Aleit Adriaan Antonis Wernaers Gerart Aart Gerit van de Wiel
21-11-1614	O,R.308,64v	*afgebrande hofstad met nieuw huis*	Jan Vendicx de jongste z. Cornelis Jan Vendicx x Gertken d. Corstiaan Lambert Brocken *met K82-IIb*
8-11-1618	O,R.312,71v	*huis en 1/2 west in hofstad noord*	Antonis Goyaart Jan Schoenmakers *met achtererf en de helft west van het oostelijke erf*
6-3-1621	O,R.315,8v	*huis en 1/2 west in hofstad noord*	Cornelis Jan Jans van den Wiel x Jenneken d. Willem Marten Jans van Beurden
17-6-1676	O,R.370,153	*huis varkenshuis*	Peter Cornelis van den Wiel x Jenneke d. Jacob Emsen Thomas Peter van den Wiel, **K82**
3-7-1725	O,R.414,41	*huis*	Geertrui Peter van den Wiel wede Francis van den Boer
6-5-1762	O,R.458,404	*huis*	Jan Huiberts van der Loo x Francisca Thomas van de Wiel
9-8-1792	O,R.434,158v	*huisplaats*	Jan Roeland van Hasselt x Helena Johanna Margareta van Bijsterveldt *zie K82-I*
1877		*huis*	Hendrikus Hemelbach, **F.986/987**, *na 1878* **F.997,** *na 1885* **F.1135**
1902			Adrianus Roosen, *na 1906* **F.1486/1488**
1906			*hieraf noordelijk deel* **F.1487/1488**
1917			Hermanus Gerardus Judocus Sanders, *na 1916* **F.1606**
1919			Adriana Bouwens
1921			Cornelis Hubertus van de Wiel
1930			Wilhelmus Franciscus Verhoeven
1942			Josephus Johannes Theodorus de kroon *Huisnr. A145, na 1947 Kerkstraat 42*

			82-IIb
			Embrecht Embrechts
9-2-1542	O,R.246,61	*huis*	heer Claas z. Embrecht Embrecht Goessens
19-10-1543	O,R.247,46	*huis*	hr Henrik Laureis Swijsen x Geertruit Pauwels Heyen
22-11-1552	O,R.256,127	*huis*	Peter z. Peter Bey
20-11-1553	O,R.256,127	*huis*	Frans Jans de Beer *met K83-Ib*
			Goossen Embert Goossens x Clara d. Gielis Lucassen van den Schoot
2-5-1601	O,R.296,71v	*desolate hofstad*	Goossen en Henrik zn Embrecht Goossens van der Borcht
			Goossen Embrecht Goossens van der Borcht
22-11-1612	O,R.306,70	*ledige hofstad*	Joorden Jans de Greeff *alleen K82-IIb*
28-1-1616	O,R.310,2v	*1/2 west in hofstad*	Jan de joncxte z. Cornelis Jan Vendicx douwste *zie bij K.82-IIa*
1906			*afsplitsing van zuidelijk erf K82-Iia* **F.1487/1488**
1906		*dubbel huis*	Adrianus Roosen
1916			Wouterus van den Braak (1863-1922), schoenmaker x Petronella van Breugel, *na 1916* **F.1605** *met stukje tuin van zuidelijk erf; na 1921* **F.1690/1691**
1922			Petrus den Ouden (1881-1944), schoenmaker x Hnriette Robben, *westelijk huis* **F.1691**

			82-III
			oostwaartse helft van huis, tevoren zie K82-IIa
v1429			Aart z. Peter Vervyns
14-5-1455	O,R.163,14v-5	*½ huis*	Gerit Willem Zeghers (Lycoeps)
			Aart z. Peter Vervyns (Vannys)
6-1-1473	O,R.178,30v-1	*½ huis*	Claus n.z. Henrik van den Dijck x Katelijn
15-9-1477	O,R.183,21v-3	*huis*	Adriaan z. Jan die Beer
			opwinning wegens 51 peters van 81 peters
16-4-1482	O,R.188,17r-1	*huis*	Katelijn wede Claus n.z. Henrik van den Dijck
v1495			Embrecht Embrechts
			zie Kerkeind 83-Ia

uit: www.devrijheidoisterwijk.nl 13-8-2023